

e-ISSN: 2630-631X

Article Type
Research ArticleSubject Area
Education ManagementVol: 8 Issue: 65
Year: 2022 November
Pp: 2026-2035Arrival
17 September 2022
Published
30 November 2022
Article ID 64787Doi Number
<http://dx.doi.org/10.29228/smryj.64787>How to Cite This Article

Yıldar R. F. ve Can, T. (2022). "Tokat İli Çat Kasabası Çat Şehit Adem Gövce İlkokulu Öğretmen ve Öğrencilerinin Yüz Yüze Eğitim Başlangıç Tarihi Olan 6 Eylül 2021- 19 Kasım 2021 Tarihine Kadar Olan Süreçte Covid-19 Pandemisi Çerçevesinde Karşılaştıkları Sorunların İncelenmesi", International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 8(65): 2026-2035

Social Mentality And Researcher Thinkers is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Tokat İli Çat Kasabası Çat Şehit Adem Gövce İlkokulu Öğretmen ve Öğrencilerinin Yüz Yüze Eğitim Başlangıç Tarihi Olan 6 Eylül 2021- 19 Kasım 2021 Tarihine Kadar Olan Süreçte Covid-19 Pandemisi Çerçevesinde Karşılaştıkları Sorunların İncelenmesi

Investigation of the Problems Faced by the Teachers and Students of Çat Şehit Adem Gövce Primary School in Çat Town of Tokat Province within the Framework of the Covid-19 Pandemic in the Period from September 6, 2021 To November 19, 2021, the Start Date of Face-to-Face Education

Ramazan Fethi Yıldar¹ Tolga Can² ¹ Müdür Yardımcısı., MEB, Tokat, Türkiye² Okul Müdürü., MEB, Samsun, Türkiye

ÖZET

Bu araştırmanın amacı pandemi sürecinde uzaktan eğitim uygulamalarının ardından ilkokul öğretmen ve öğrencilerinin yüz yüze eğitim sürecinin başlangıcı ile beraber Covid 19 pandemisi çerçevesinde karşılaştıkları sorunların incelenmesidir. Araştırma kapsamında on bir öğretmen ve dokuz öğrenci ile yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Yapılan görüşmeler sekiz sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formları ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma verilerinin analizi nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonunda öğretmenler devamlı maske kullanımı, maske ile ders anlatamama, hizmetli personel yetersizliği, okulun fiziki yapısındaki yetersizlikleri, okul binasının temizliği, velilerin yaşanan sorunlara karşı kayıtsız kaldığı gibi konularda sorunlar yaşandığını ifade etmişlerdir. Öğrenciler ise maske ile nefes almada sıkıntı yaşadıkları, covid-19 karantinası sebebi ile devamsızlık yapmak zorunda kaldıklarını, teneffüslerde ve bazı derslerde oyun oynarken sosyal mesafe kuralına uymakta zorlandıklarını, sınıflarında sıralar arasında yeterli sosyal mesafe bulunmadığını, hijyenik ortam oluşturma konusunda okullarının yetersiz kaldığını ifade etmişlerdir. Bu bağlamda ifade edilen sorunlar göz önüne alındığında pandemi ile mücadele konusunda Milli Eğitim Bakanlığı hizmetlerinin yetersiz olduğunu ifade etmek mümkün görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Yüz Yüze Eğitim, Covid 19, Pandemi

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the problems faced by primary school teachers and students within the framework of the Covid 19 pandemic with the beginning of the face-to-face education process after distance education applications during the pandemic process. Within the scope of the research, face-to-face interviews were conducted with eleven teachers and nine students. The interviews were conducted with semi-structured interview forms consisting of eight questions. The analysis of the research data was analyzed by descriptive analysis method, which is one of the qualitative research methods. At the end of the research, teachers stated that there were problems such as the continuous use of masks, the inability to teach with masks, the inadequacy of the service staff, the inadequacies in the physical structure of the school, the cleanliness of the school building, and the indifference of parents to the problems experienced. Students stated that they had difficulty breathing with masks, that they had to make absences due to the covid-19 quarantine, that they had difficulty in complying with the social distance rule while playing during recess and in some lessons, that there was not enough social distance between the desks in their classrooms, and that their schools were insufficient to create a hygienic environment. Considering the problems expressed in this context, it is possible to state that the services of the Ministry of National Education are insufficient in the fight against the pandemic.

Keywords: Online Education, Face To Face Education, Covid 19, Pandemic

GİRİŞ

Dünya sağlık örgütü tarafından Coronavirüs (Covid-19) hastalığı olarak adlandırılan ve ilk kez 2019 yılı aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan bu hastalık kısa sürede tüm dünyayı etkisi altına almıştır. Hızlı bir şekilde yayılması sebebiyle yaşanmakta olan bu süreci de Dünya Sağlık Örgütü 11 Mart 2020 tarihinde "pandemi" olarak ilan etmiştir. Pandemi süreci tüm dünyada hayatın birçok alanını etkilemiştir ve çeşitli önlemler almaya mecbur kılmıştır. Etkilenen bu sektörlerden birisi de eğitimidir. Eğitim alanında meydana gelecek bir aksama ile ilerleyen süreçlerde eğitimin ilişkili olduğu diğer alanlarda telafisi mümkün olmayan zararların doğmasının önlenmesi için ülkeleri eğitim alanında daha etkili politikalar izlemeye yönlendirmiştir. Tüm dünya ülkeleri pandemi sürecinde eğitimde sürekliliği sağlamak için çeşitli uygulamalara başvurmuştur. Çeşitli izolasyonların uygulanmasıyla dünyada pandemi sürecinde eğitim hizmetlerinin devamı için farklı uzaktan eğitim uygulamalarına başvurulmuştur. Her ülke kendi eğitim sistemine uygun şekilde uzaktan eğitim

planlamaları yaparak ve çeşitli yöntem, dijital platformlar geliştirerek eğitim hizmetini sürdürmeye çalışmışlardır. Günümüz teknolojileri çerçevesinden bakıldığında eğitim hizmetlerinin sürdürülebilirliği, geçmişte yaşanmış olan pandemi süreçlerinden daha avantajlı bir durumda bulunmaktadır. Uzaktan eğitim, öğretmen ve öğrencinin farklı mekanlarda bulunarak, teknolojik donanımlar sayesinde etkili iletişim kurarak planlanmış olan eğitim-öğretim sürecini gerçekleştirmektedir (Yurtbakan & Akyıldız, 2020).

Sağlık bakanlığı tarafından ülkemizde ise ilk covid-19 vakasının açıklandığı tarih de yine 11 Mart 2020 tarihidir. Bu tarihten itibaren ülkemizde de salgının yayılmasını engellemek için çeşitli önlemler alınmaya başlanmıştır. 13 Mart 2020 tarihinde ise Milli Eğitim Bakanlığı'ndan yapılan açıklama ile yüz yüze eğitim uygulamalarına üç hafta ara verileceği açıklanmıştır. Bu tarihten itibaren ülkemizdeki eğitim süreci tüm kademelerde TRT EBA TV de kayıttan yayınlanan dersler ile başlamış olup daha sonra her okulun kendi öğretmenleri tarafından online olarak öncelikle Eğitim Bilişim Ağı (EBA) canlı ders uygulaması üzerinden alternatif olarak da zoom, skype gibi farklı eğitim platformları üzerinden sürdürülmeye çalışılmıştır. Süreç içerisinde tüm ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de eğitim alanında bazı sorunlar yaşanmış olup süreç içerisinde imkanlar doğrultusunda bu sorunların üstesinden gelinmeye çalışılmıştır. Yaşanan sorunlar arasında en sık rastlanılardan birisi de öğrencilerin sosyo ekonomik sebeplerden dolayı uzaktan eğitim sürecine katılmak için internet, bilgisayar, tablet vb. gerekli teknolojik donanımlara sahip olamaması, altyapı sıkıntılarının bulunması ve imkân ve fırsat eşitsizliği durumunun ortaya çıkmasıdır (Topçubaşı & Cebeci Topçubaşı, 2020; Sezgin, 2020). Ayrıca birden fazla öğrencisi bulunan hanelerde ders saatlerinin çakışması, bilgisayar ve tablet yetersizliği gibi durumların ortaya çıkması da ülkemizde uzaktan eğitim sürecine katılım oranını düşürmektedir. Öğretmenlerimizin ise üstün bir gayret göstererek kaliteli bir eğitim hizmeti sunmaya çalıştıkları gözlemlenmiştir. Uzaktan eğitim konusunda öğretmenlerin yeterince bilgilendirilmeden süreçle başa kaldıkları ve altyapı eksikliğinden kaynaklanan çeşitli problemler yaşadıkları görülmüştür. Pandemi sürecinin uzaması durumunda mevcut platform olan EBA'nın haricinde öğrencilere çeşitli etkinlikler sunabilmek amacıyla alternatif dijital etkinlik platformlarının oluşturulması gerekliliği ortaya çıkmıştır (İmamoğlu & Sayımer İmamoğlu, 2020). Milli Eğitim Bakanlığı süreç içerisinde sosyo ekonomik düzeyleri uzaktan eğitim sürecine yetersiz olan öğrencilere tablet ve internet desteği sağlayarak katılımın yüksek seviyede gerçekleşmesini sağlamaya çalışmıştır. Yayınlanan dersler kayıt altına alınarak canlı dersi kaçıran öğrencilerin tekrar izlemesi için sistemde tekrar izlenime açılması büyük bir avantaj sağlamıştır. Pandemi sürecinde uygulanan sokağa çıkma yasakları gibi tedbirler ile öğrencilerin sosyalleşemedikleri izlenmiş ve bu durum da onlarda motivasyon eksikliğine sebep olmuştur (Başaran, Doğan, Karaoğlu, & Şahin, 2020). Öğrenci velilerinin de sürece olumlu katkı yapmaları açısından üzerlerine düşen sorumluluğun arttığının farkına varması, öğretmen-öğrenci-veli iş birliğinin yüksek fayda ile gerçekleşmesi için gerekli ortamın oluşturulması, öğrencilerin ders saatleri takibi ve ödevlerinin kontrolü gibi sorumluluklarının da veli üzerinde olduğu, teknoloji kullanımı konusunda sıkıntılar yaşayan öğrencilerin de yine bu sorunlarını veli desteği ile çözebildikleri görülmüştür. Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde öğrenme eksikliklerinin giderilmesi hususunda velilere fazlaca sorumluluk düşmüştür. (Başaran, Doğan, Karaoğlu, & Şahin, 2020; Çilek, Uçan, & Ermiş, 2021; Bozkurt, 2020; Yurtbakan & Akyıldız, 2020). Öğrencilerin öğrenmelerinin gerçekleşme oranının tespit edilmesi için değerlendirme sürecinde bazı aksaklıklar meydana gelmiştir. Önce sınavların iptal edildiği duyurulmuş daha sonra derslere katılımlara göre not verileceği ifade edilmiş fakat ilerleyen tarihlerde sadece bir adet sınav yapılması gibi farklı söylemlerle meydana gelen muammalar ile hem öğrenci hem veli hem de öğretmen tarafından belirsizlik yaşanarak tüm taraflarda çeşitli kaygılar meydana gelmeye başlamıştır. Öğretmenlerin öğrencileri hangi kriterlere göre değerlendirme yapacakları ve bireysel farklılıkların göz ardı edilmeden farklı değerlendirme yöntemlerinin sunulması ihtiyacı ortaya çıkan sonuçlardandır (Erduran & İnce Muslu, 2020; Durgut & Büyüksahin, 2020; Sezgin, 2020; Canpolat & Yıldırım, 2021). Süreç içerisinde öğrenci ve velilerin yaşadıkları coğrafyanın da etkisine bağlı olarak farklı türden sorunlar yaşadıkları görülmüştür. Bu araştırmanın konusu Tokat İli Çat Kasabası Çat Şehit Adem Gövce İlkokulu öğretmen ve öğrencilerinin yüz yüze eğitim başlangıç tarihi olan 6 Eylül 2021 tarihinden görüşme formunun yapıldığı tarihe kadar yaşadıkları sorunları incelenmektedir.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Eğitim uygulamaları, gelişen ve değişen teknoloji ve insan ekseninde evrimleşmektedir. Eğitim uygulamalarının tarihi seyrine bakıldığında öğretmen merkezli yüz yüze eğitim uygulamaları ile başlayan süreç; materyal destekli ve öğrenci merkezli uygulamalara doğru bir evrim süreci geçirdiğini söylemek mümkündür. Bu süreçler kimi zaman çağdaş uygulamalar ışığında eğitimi ve kalitesini artırmak amacı ile yapılırken; kimi zamanda ortaya çıkan olağan üstü durumlarda eğitimi sürdürebilmek zorunluluğu ile ortaya çıkmaktadır.

Geleneksel eğitim sürecinde yüz yüze ve öğretmen merkezli uygulamaların ardından, günümüzde bir kısmının modası geçmiş olsa da, farklı şekillerde uzaktan eğitim uygulamalarının 19. yüzyılın ilk yarısında ifade edilip uygulanmaya başlanmıştır (Karataş, 2003). Uzaktan eğitim kavramı sadece öğretmen ve öğrenci bağımsızlığını ifade etmemektedir. Kaynak paylaşımı ile sınırlı olmayan uzaktan eğitim etkileşim üzerine kurulmuştur. Sadece kaynak paylaşımı uzaktan eğitim ifadesi için ne kadar yetersiz ise etkileşimi de gereğinden fazla artırmak benzer şekilde uzaktan eğitim sürecine zarar verecektir (Karataş, 2003; Aksoğan, 2019; Özer, 2020). Literatür incelendiğinde uzaktan eğitim Alkan (1987) tarafından “geleneksel öğretme-öğrenme yöntemlerinin sınırlılıkları nedeniyle sınıf içi etkinliklerini yürütme olanağının bulunmadığı durumlarda, eğitim etkinliklerini planlayanlar ve uygulayıcılar ile öğrenciler arası iletişim ve etkileşimin özel olarak hazırlanmış öğretim üniteleri ve çeşitli ortamlar yoluyla belirli bir merkezden sağlandığı bir öğretim yöntemidir.” şeklinde ifade edilmiştir. Castells (1999) ise uzaktan eğitimi; eğitimin, ses, video, canlı yayın, bilgisayar ve çoklu ortam teknolojisi gibi araçlar kullanılarak öğretmen ile aynı ortamda olmayan öğrencilere ulaştırılması olarak açıklamıştır. Uzaktan eğitim; “kaynak ve alıcıların öğrenme-öğretme süreçlerinin büyük bir bölümünde birbirlerinden ayrı (uzak) ortamlarda bulunduğu, alıcılarına “öğretim yaşı, amaçları, zamanı, yeri ve yönetimi” vb. konusunda “bireysellik”, “esneklik” ve “bağımsızlık” olanağı tanıyan, öğrenme-öğretme süreçlerinde yazılı ve basılı materyaller, işitsel araçlar (telefon, radyo), görsel-işitsel teknolojiler (televizyon, video) ve yüz yüze eğitim (akademik danışmanlık) gibi materyal, araç, teknoloji ve yöntemlerin kullanıldığı, kaynak ile alıcılar arasındaki iletişim ve etkileşimin ise televizyona ve bilgisayara dayalı etkileşimli/tümleşik teknolojilerle sağlandığı planlı ve sistematik bir eğitim teknolojisi uygulamasıdır” (Uşun, 2006). Uzaktan eğitim tanımlarına bakıldığında uzaktan eğitimin teknoloji destekli öğretimsel uyarlamalara dayanan ve mekândan bağımsız bir uygulama olduğunu söylemek mümkündür.

Günümüzde uzaktan eğitimi zorunlu kılan en temel nedenin 2019 yılında Çin’in Wuhan kentinde ilk olarak görülen ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından Covid 19 adıyla tanımlanan küresel pandemi olduğunu söylemek mümkündür. Bu bağlamda pandemi veya küresel salgın kavramlarının açıklanması bu noktada gerekli görülmektedir.

Pandemi, “bir hastalığın veya enfeksiyon etkeninin ülkelerde, kıtalarda, hatta tüm dünya gibi çok geniş bir alanda yayılım göstermesi” olarak ifade edilmiştir (T.C. Sağlık Bakanlığı, 2021). Latince Tıp Terimleri Sözlüğü (2012)’nde pandemi, “Bir hastalığın büyük bir bölge ya da birkaç ülkeyi etkilediği büyük salgın, pandemi” olarak tanımlanmıştır. Tanımlara bakıldığında bir hastalığın ülke, kıta veya küresel ölçekte eş zamanlı olarak görülmesi durumu pandemi olarak ifade edilmiştir. Dünya tarihine bakıldığında ilk olarak 1347 yılında Kara Veba olarak ifade edilen Veba Salgını pandemi olarak görülmektedir (Ziegler, 1972). Kolera salgını ise 1817 yılında ortaya çıkmıştır (Beyhan, 2003). 1918 yılına gelindiğinde ise İspanyol Gribi pandemisi görülmüştür (Garrett, 2007). 2000’li yılların başında SARS, 2009 yılında SIV (Domuz gribi) görülmüştür (Güneş, 2009). Son olarak ise dünya 2019 yılında Covid-19 pandemisi ile karşılaşmıştır. İfade edilen pandemiler dünya üzerinde sağlık, ekonomi ve eğitim gibi işlevsel yapılar üzerinde birtakım etkilere yol açmıştır. Yine pandemiler etkilerinin yanında insanoğlunun gündelik yaşam alışkanlıklarında da birtakım değişikliklere sebep olmuştur. Bu değişikliklerin en başında pandeminin sebep olduğu hastalıktan korunma amaçlı olduğunu ifade etmek mümkündür. Son yaşadığımız Covid-19 pandemisinde ülkemizde de sıklıkla ifade edilen maske, mesafe ve hijyen kuralları ile insanların gündelik yaşamları etkilenmiştir. Özellikle sosyal mesafe kuralı ile pandemiden korunma çabası; topluluk ile icra edilen uygulamaları sekteye uğratmıştır. Bu uygulamaların başında genel eğitim sınıflarında verilen eğitim öğretim faaliyetleri gelmektedir. Ülkeler kapalı sınıf ortamlarında yayılan Covid 19 hastalığına insanların yakalanmaması amacı ile alınan tedbirler kapsamında yüz yüze eğitim faaliyetlerine ara vermiştir. Ancak durdurulması ülkeler ve toplumlar için yıkıcı olacak eğitim faaliyetleri uzaktan eğitim ile devam etmiştir. Pandeminin etkilerinin azalması vb sebepler ile yüz yüze eğitime tekrar dönüş yapılmıştır. Ancak hala devam eden pandemiden korunmak için uyulması gereken kurallar devam etmektedir. Bu bağlamda araştırma kapsamında 6 Eylül 2021 ve 19 Kasım 2021 tarihleri arasında yüz yüze eğitime geri dönülmesi ile beraber öğretmen ve öğrencilerin Covid-19 pandemisi çerçevesinde karşılaştıkları sorunların tespitini amaçlamaktadır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Covid-19 pandemisi yüz yüze eğitim sürecinde kırsal ve dağlık bir yerleşim birimi olan Çat Kasabası Şehit Adem Gövce İlkokulu öğretmenleri ve öğrencilerinin görüşlerine dayalı olarak betimlemeyi amaçlayan bu çalışmada nitel araştırma modeli kullanılmıştır.

Nitel araştırma modeli insanın kendi potansiyelini anlaması, sırlarını çözmesi ve çabasıyla inşa ettiği sosyal yapı ve sistemlerin derinliklerini keşfetmek için geliştirdiği bilgi üretme biçimlerindedir. Nitel yöntemle

desenlenmiş araştırmalarda incelenen olay veya olgu hakkında derin bir algıya ulaşma gayreti söz konusudur (Baltacı, 2019).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, Tokat ili Çat Kasabası Şehit Adem Gövce İlkokulu'nda öğrenim gören 9 öğrenci ve 11 öğretmenden oluşmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde maksimum çeşitlilik yönteminden faydalanılmıştır.

Amaç görelili olarak küçük bir örneklem oluşturmak ve bu örneklemde çalışılan probleme taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmaktır. Maksimum çeşitlilik örneklemede örneklem, problemle ilgili olan ve kendi içinde benzeşik, değişken ve farklı durumlardan oluşacak şekilde belirlenmektedir. Bu doğrultuda genelleme yapmak için bu çeşitliliği sağlamak hedeflenmez, aksine çeşitlilik gösteren durumlar arasında herhangi bir ortak ya da paylaşılan olguların olup olmadığını bulmaya çalışmak ve bu çeşitliliğe göre problemin farklı boyutlarını incelemek hedeflenir (Baltacı, 2018).

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada elde edilen veriler covid-19 tedbirleri kapsamında öğrenci ve öğretmenlerle yapılan yüz yüze görüşmelerle elde edilmiştir. Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği uygulanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde amaç, görüşülen bireylerin verdikleri bilgiler arasındaki paralelliği ve farklılığı saptamak ve buna göre karşılaştırmalar yapmaktır. Görüşme sırasında daha önceden hazırlanmış soru formları kullanılmıştır. Görüşülen kişileri etkilememek için onlara karşı herhangi bir jest, mimik ve sözlü yönlendirme yapılmamıştır.

Görüşme, araştırmanın amaçlarına uygun olarak veri elde etmeye çalışan araştırmacı ile görüşme yapılan öğrenci veya veli arasında soru-cevap şeklinde ilerleyen bir iletişim sürecidir. Nitel araştırma yöntemlerinde en çok kullanılan araştırma yöntemlerinden biridir.

Görüşme formu soruları hazırlanırken ilgili alan yazın taraması yapılarak birçok araştırma incelenmiş ve yapılan incelemeler sonucunda ortaya çıkan sonuçlar üzerinden oluşturulmuştur. Görüşme formu öğrenci ve öğretmenlere sunulmadan önce 4 öğrenci ve öğretmende uygulanmış olup, uygulama sürecinde değişikliğe ihtiyaç olmadığı saptanmıştır.

Araştırmada öğrenci ve öğretmenlere araştırma kapsamında sorular sorulmuş olup; öğretmenlerle yapılan görüşme formunda 8 soru, öğrencilerle yapılan görüşmelerde de 8 adet soru sorulmuştur. Yöneltilmiş olan bu sorularla Covid-19 pandemisi sürecinde kırsalda yaşanan sıkıntıları ortaya çıkararak sorunun çözümü için bölgesel planlama yapılmasına katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Veri Toplama Süreci

Araştırmada elde edilen veriler katılımcılar ile daha önceden haber verilerek belirlenen zaman ve yerde, Tokat ili Çat Kasabası Şehit Adem Gövce İlkokulu'nda öğretmenlik yapmakta olan 11 öğretmen, Çat Kasabası Şehit Adem Gövce İlkokulu'nda öğrenci olan 9 öğrenci olmak üzere toplam 20 görüşme yapılarak elde edilmiştir. Yapılan bu görüşmelerin tamamı ses kayıt cihazı yardımıyla kaydedilmiş ve 133 dakika sürmüştür, bu görüşmeler bilgisayar ortamına deşifre edilmiş ve görüşme metinlerine dönüştürülmüştür. Ayrıca tüm katılımcılara "bilgilendirilmiş onam formu" ve "gönüllü katılım formu" da iletilip gerekli bilgilendirmeler yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Bu araştırmada araştırmacı yapılan görüşmelerin çözümlenmesinde, görüşme formu kullanılarak elde edilen verileri nitel araştırma veri çözümlenme yöntemlerinden olan içerik analiz yöntemi kullanarak çözümlenmiştir.

Elde edilen veriler 9 öğrenci ve 11 tane de öğretmene sorulan soru olmak üzere toplam 16 soru için ayrı ayrı oluşturulan içerik analiz tablosuna yerleştirilmiş olup, alınan cevaplara göre tabloda anahtar kelimeler oluşturuldu. Daha sonra bu anahtar kelimeler ile soru ile ilgili kavramlara ulaşıldı. Elde edilen kavramlardan yola çıkarak genel bir temaya ulaşıldı. Son olarak temalar üzerinden de çeşitli bulgulara ulaşıldı. Elde edilen bulgular ilgili bölümde daha ayrıntılı olarak aktarıldı.

BULGULAR VE YORUMLAR

Covid-19 pandemisi yüz yüze eğitim sürecinde öğretmen ve öğrencilerin yaşadıkları sorunların tespit edilmesini amaçlayan bu araştırmada; Çat Şehit Adem Gövce İlkokulu öğretmen ve öğrencileri ile yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen veriler, araştırma sorularına verilen cevaplar çerçevesinde düzenlenmiş,

özetlenmiş ve yorumlanmıştır. Yapılmış olan açıklamalarda neden sonuç ilişkisine bakılmış ve on altı tablo ve açıklamaları ile bulgular ortaya konmaya çalışılmıştır.

Öğrenci Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 1. Görüşme Yapılan Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitim Sürecinde Okula Devam Durumları Hakkındaki Görüşleri

Devamsız Gün Sayısı	f	Katılımcı Kodu
Devamsızlığı Olmayan	2	K2, K3
1-5 Gün Arası	6	K1, K4, K5, K6, K8, K9
6 Gün ve Üzeri	1	K7

Katılımcılardan 2 tanesinin yüz yüze eğitim süreci başlangıcından itibaren hiç devamsızlık yapmadığı, 6 katılımcının ise covid-19, hastalık, salgın gibi çeşitli bahanelerle devamsızlık yaptığı, 1 katılımcının ise temaslı olmasından dolayı 14 gün devamsızlık yaptığı görülmüştür.

Tablo 2. Görüşme Yapılan Öğrencilerin Yüz yüze Eğitim Sürecinde Salgının Önlenmesi İçin Alınan Tedbirler Hakkındaki Görüşleri

Genel Tedbirler	f	Katılımcı Kodu
Yeterli	5	K3, K5, K6, K8, K9
Kısmen	4	K1, K2, K4, K7
Yetersiz	-	-

Katılımcıların 5'i salgının önlenmesi için alınan tedbirleri yeterli bulurken 4 katılımcı ise alınan tedbirleri "...sosyal mesafeye dikkat edilmiyor..." (K1) gibi sebeplerden dolayı kısmen yeterli görmektedirler.

Tablo 3. Görüşme Yapılan Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitim Sürecinde Salgının Önlenmesi İçin Okul İdaresi Tarafından Alınan Tedbirler Hakkındaki Görüşleri

Okul İdaresince Alınan Tedbirler	f	Katılımcı Kodu
Yeterli	6	K4, K5, K6, K7, K8, K9
Kısmen	-	-
Yetersiz	3	K1, K2, K3

6 Katılımcı okul idaresi tarafından alınan tedbirleri yeterli bulurken 3 katılımcı belirtilen sebeplerden dolayı alınan tedbirleri yetersiz olarak görmektedirler. "...öğrenci tuvaletlerinde bazen sabun bulunmuyor..."(K1), "...öğrenci sıraları arasındaki mesafe çok yakın..." (K3).

Tablo 4. Görüşme Yapılan Öğrencilerin Okulda Geçirdikleri Süre Boyunca Sosyal Mesafe ve Maske Kullanımına İlişkin Görüşleri

Tedbirlere Dikkat	f	Katılımcı Kodu
Dikkat Ediyor	3	K1, K4, K6
Dikkat Etmiyor	6	K2, K3, K5, K7, K8, K9

Katılımcılardan 3 tanesi maske mesafe kuralına tam olarak dikkat ettiklerini ifade etmişlerdir. 6 katılımcı ise "...arkadaşlarım dikkat etmiyorlar..." (K1), "...nefes almakta zorlandığım için maskemi indiriyorum..." (K8), "...maske kulaklarımı acıtıyor ve nefes alamıyorum..." (K3) gibi sebeplerden dolayı sosyal mesafe ve maske kuralına uyamadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 5. Görüşme Yapılan Öğrencilerin Okullarında Öğretmen ve İdarecilerinin Hangi Sıklıkta Covid-19 Bilgilendirme Uyarısı Yaptıklarına İlişkin Görüşleri

Bilgilendirme	f	Katılımcı Kodu
Öğretmen Yapmıyor	1	K8
Öğretmen Bazen Yapıyor	1	K3
Öğretmen Her Gün Yapıyor	7	K1, K2, K4, K5, K6, K7, K9
İdare Yapmıyor	3	K3, K4, K8
İdare Bazen Yapıyor	2	K1, K2
İdare Her Gün Yapıyor	4	K5, K6, K7, K9

Görüşmecilerden 7 tanesi öğretmenlerin kendilerine Covid-19 hakkında her gün bilgilendirme ve uyarılar yaptığını ifade ederken, 1 katılımcı öğretmenlerinin bazen 1 katılımcı da öğretmenlerinin okulda buldukları süre içerisinde herhangi bir uyarı ve bilgilendirme yapmadığını belirtmiştir.

9 katılımcının 4'ü okul idaresinin Covid-19 hakkında her gün bilgilendirme yaptığını ifade ederken 3 katılımcı okul idaresinin herhangi bir bilgilendirme yapmadığını ifade etmiştir. 2 katılımcı da okul idaresinin ara sıra uyarı ve bilgilendirme yaptığını belirtmiştir.

Tablo 6. Görüşme Yapılan Öğrencilerin Sıraları Arasında Yeterli Sosyal Mesafe Olup Olmadığına İlişkin Görüşleri

Sosyal Mesafe	f	Katılımcı Kodu
Yeterli Mesafe	4	K4, K5, K6, K9
Mesafe Yeterli Değil	5	K1, K2, K3, K7, K8

Katılımcılardan 4'ü sınıf içindeki yerleşimi düşündükleri zaman virüsün bulaşını önlemek için yeterli sosyal mesafenin olduğunu ifade etmişlerdir. 3 katılımcı ise "...sırada iki kişi oturuyoruz..." (K1, K7, K8) 2 katılımcı ise "...yanındaki sıra ile aramda mesafe var fakat önümdeki ve arkamdaki sıra ile sıram bitişik olduğu için yeterli sosyal mesafe yok..." (K3) sebeplerinden dolayı sınıf içinde sıralar arasında yeterli sosyal mesafenin olmadığını ifade etmişlerdir.

Tablo 7. Görüşme Yapılan Öğrencilerin Yüz yüze Eğitim Süreci Başlangıcından İtibaren Sınıflarındaki ve Ailelerindeki Covid-19 Pozitif Vaka Hakkındaki Görüşleri

Pozitif Vaka	f	Katılımcı Kodu
Ailede Pozitif Var	2	K4, K7
Ailede Pozitif Yok	7	K1, K2, K3, K5, K6, K8, K9
Sınıfta Pozitif Var	5	K1, K2, K3, K4, K6
Sınıfta Pozitif Yok	4	K5, K7, K8, K9

Dokuz katılımcının yüz yüze eğitim süreci başlangıcından itibaren iki tanesinin ailesinde pozitif vaka olduğu belirtilirken, yedi tanesinin ailesinde Covid-19 pozitif vaka çıkmadığı görülmüştür.

Katılımcıların dört tanesinin sınıflarında Covid-19 pozitif vaka çıkmadığı belirtilirken beş tanesinin sınıflarında birden fazla pozitif vaka çıktığı belirtilmiştir.

Tablo 8. Görüşme Yapılan Öğrencilerin Covid-19 Salgınının Okullarındaki Yayılımının Önlenmesi İçin Alınabilecek Ek Tedbirler İle Görüşleri

Önerilen Ek Tedbirler	f	Katılımcı Kodu
Ceza Uygulaması	4	K1, K2, K3, K9
Bilgilendirme ve Uyarı	4	K4, K5, K6, K7
Tedbirlere Tam Uyum	1	K8

Görüşme yapılan öğrencilerden dört tanesi süreç esnasında yaşanan sorunların çözümü için "...öğrencilere geçici süreliğine ceza uygulanmalıdır..." (K3), "...öğrencilere caydırıcı cezalar uygulanmalıdır..." (K9) gibi önerilerde bulunarak cezanın caydırıcı özelliği olduğunu belirtmişlerdir.

Katılımcı öğrencilerden dört tanesi alınacak ek tedbirler kapsamında "...okulun belirli yerlerine bilgilendirme ekranları konulmalıdır..." (K3), "...nöbetçi öğretmenler sürekli uyarı yapmalıdır..." (K5), gibi cevaplar vererek takip ve uyarıların artırılmasına vurgu yapmışlardır.

Katılımcıların bir tanesi de "...tedbirlere tam olarak uyulması gerekiyor..." (K8) cevabını vererek alınan tedbirlerin tam olarak uygulanması halinde tedbirleri yeterli bulduğunu ifade etmiştir.

Öğretmen Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 9. Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Yüz Yüze Eğitim Sürecinde Covid-19 Salgının Önlenmesi İçin Okul İdaresi Tarafından Alınan Tedbirlerle İlgili Görüşleri

Alınan Tedbirler	f	Katılımcı Kodu
Yeterli	4	Ö1, Ö4, Ö5, Ö10
Kısmen Yeterli	2	Ö2, Ö3
Yetersiz	5	Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö11

Görüşme yapılan öğretmenlerden dört tanesi alınan tedbirlerin yeterli olduğunu ifade etmektedir. İki katılımcı ise "...veli bilgilendirilmesi ve hizmetli personel yetersizliği..." (Ö2, Ö3) gibi sebeplerden dolayı tedbirleri kısmen yeterli görmektedirler.

Katılımcıların beş tanesi ise alınan tedbirleri "...ikili eğitim sebebiyle temizlik eksikliği ..." (Ö11), "...önlemlerin okul idaresine bırakılmaması gerekiyor..." (Ö8) ve "...hizmetli personel gerekli temizlik ve hijyen konusunda eksik kalıyor..." (Ö9) gibi sebeplerden dolayı alınan tedbirleri yetersiz bulmaktadır.

Tablo 10. Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Sınıflarındaki Öğrencilerin Okula Devam Durumları ile İlgili Görüşleri.

Devam Durumları	f	Katılımcı Kodu
Devamsızlık Yok	3	Ö3, Ö5, Ö9
Covid vb. Sebep ile Devamsız	5	Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö11
Sürekli Devamsız	3	Ö1, Ö2, Ö4

Görüşme yapılan öğretmenlerden üç tanesi öğrencilerinin herhangi bir sebepten dolayı devamsızlık yapmadıklarını, sınıflarının tam geldiğini ifade etmişlerdir.

Beş katılımcı ise "...sınıfım hiçbir zaman tam olmadı, Covid-19'u bahane ederek gelmeyen hemen hemen her gün öğrencilerim oluyor..." (Ö7) gibi ifadelerle sınıflarında devamsızlık sorunu olduğunu ifade etmişlerdir.

Kalan üç katılımcı ise “...bir öğrencim yaylada ikamet etmekte olup ulaşım sıkıntısı çektiği için sürekli devam edemiyor...” (Ö2), “...bir öğrencim ailesi çobanlığa gitmiş olduğu için okula gelemiyor...” (Ö4) gibi ifadelerle sınıflarında sürekli devamsızlık sorunu olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 11. Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Sınıflarındaki Covid-19 Pozitif Vaka Sayıları Hakkındaki Görüşleri

Covid-19 Pozitif	f	Katılımcı Kodu
Pozitif Vaka Yok	5	Ö1, Ö4, Ö6, Ö7, Ö10
1 Öğrenci Pozitif	4	Ö2, Ö5, Ö8, Ö9
1-5 Öğrenci Pozitif	2	Ö3, Ö11

Katılımcı öğretmenlerin dört tanesinin sınıfında bir öğrencinin pozitif olduğu, iki tanesinde ise birkaç öğrencinin pozitif olduğu ve beş katılımcının sınıflarında ise Covid-19 pozitif vaka çıkmadığı ifade edilmiştir.

Tablo 12. Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Okullarında Bulunan Diğer Personellerin Covid-19 Salgın Sürecindeki Hassasiyetleri Hakkındaki Görüşleri

Tedbirlere Uyum	f	Katılımcı Kodu
Öğretmen Özen Gösteriyor	11	Tüm Katılımcılar
İdare Özen Gösteriyor	11	Tüm Katılımcılar
Hiz. Per. Özen Gösteriyor	2	Ö2, Ö5
Hiz. Per. Özen Göstermiyor	9	Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11

Görüşme yapılan öğretmenlerden iki tanesi Covid-19 salgın sürecinde tedbirlere uyma hususunda tüm personelin gerekli hassasiyeti gösterdiklerini ifade etmiştir. Dokuz katılımcının ise öğretmen ve idarenin gerekli hassasiyeti gösterdiği ancak hizmetlilerin ise “...hizmetli personel maske takmıyor...” (Ö1, Ö4), “...ikili eğitim sebebiyle hizmetli personel sınıf temizliğinde gerekli hassasiyeti göstermiyor...” (Ö6) nedenlerinden dolayı maske mesafe ve temizlik konusunda gerekli hassasiyeti göstermediklerini belirtmişlerdir.

Tablo 13. Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Covid-19 Tedbirleri Kapsamında Ders Esnasında Yaşadıkları Sorunlar Hakkındaki Görüşleri

Karşılaşılan Sorunlar	f	Katılımcı Kodu
Maske Uyarısı	10	Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö11
Dezenfektan Uyarısı	3	Ö4, Ö8, Ö11
İletişim Sorunu	6	Ö2, Ö3, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10
Ders Süresinin Kısıtlanması	1	Ö1

Katılımcıların tamamına yakını öğrencilere sürekli “...maskeni tak evladım...” gibi uyarı yapmaları sebebiyle ders esnasında büyük bir zaman kaybına uğradıklarını ifade etmişlerdir.

Üç katılımcı ise temizlik önlemleri kapsamında öğrencilerine ders esnasında dezenfektan kullanım uyarıları yapmak zorunda kaldığını ve bu sebepten dolayı da derslerinin sık sık bölünerek zaman kaybına uğradıklarını belirtmişlerdir.

Katılımcıların altı tanesi öğretmen ve öğrencilerin maske takmasından dolayı ağız hareketlerinin görülmediği, maskeden dolayı sesini duyuramadıkları gibi nedenlerden dolayı sınıf içerisinde iletişim sorunu yaşadıklarını ifade etmişlerdir.

Bir katılımcı ise Covid-19 tedbirleri kapsamında ikili eğitim yapılan okullarda valiliklerce okullarda ders süresinin 30 dakikaya düşürülmesi kararı sebebiyle sorun yaşadığı ve ders süresinin yeterli olmadığını ifade etmiştir.

Tablo 14. Görüşme yapılan Öğretmenlerin Yüz Yüze Eğitim Sürecinde Yaşadıkları Sorunların Çözümünde Destek Aldıkları İşbirlikçileri Hakkındaki Görüşleri

Destekçiler	f	Katılımcı Kodu
Süreçte Tek Başına	4	Ö1, Ö3, Ö7, Ö11
İdareden Destek Alan	2	Ö8, Ö10
Öğretmenlerden Destek Alan	4	Ö2, Ö6, Ö8, Ö9
Aileden Destek Alan	2	Ö4, Ö9
Veliler Tarafından Desteklenen	1	Ö5

Katılımcılarda dört tanesi Covid-19 tedbirleri kapsamında yüz yüze eğitim sürecini tek başına yönetmeye çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Kalan yedi katılımcı ise süreç içerisinde okuldaki öğretmen arkadaşlarından, okul idaresinden, sağlıkçı veya eğitimci olan eşlerinden ve velilerden ihtiyaç duydukları çeşitli türlerden destek alarak süreci yönetmeye çalıştıklarını ifade ettikleri görülmüştür.

Tablo 15. Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Süreç İçerisinde Başka Hangi Tedbirler Alınabileceği Hakkındaki Görüşleri

Alınacak Tedbirler	f	Katılımcı Kodu
Okul Sayısının Arttırılması	4	Ö1, Ö2, Ö4, Ö8
Hiz. Per. Sayısının Arttırılması	1	Ö5
Tek Kullanımlık Temizlik Malz.	2	Ö10, Ö11
Bakanlıkça Ek Tedbir	1	Ö8
Veli ve Öğrencilere Test	3	Ö3, Ö6, Ö7

Görüşme yapılan katılımcılardan dört tanesi "...ikili eğitim sebebiyle iki okul giriş çıkış saati arasındaki süre temizlik için yetersizdir..." (Ö1, Ö2, Ö4, Ö8) gibi ifadelerle okullarında yeterli temizlik yapılamadığını bu sorunun da yeni okul binaları inşa edilerek çözülebileceğini ifade etmişlerdir.

Katılımcıların iki tanesi "...tek kullanımlık temizlik maddeleriyle temizlik yapılmalıdır..." (Ö10, Ö11) görüşüyle alınabilecek diğer tedbirleri belirtmişlerdir.

İki katılımcı öğrenci velilerine Covid-19 ile ilgili daha kapsamlı bilgilendirme yapılmasını ayrıca haftanın belirli günlerinde öğrenci ve velilere test zorunluluğu getirilmesi gerekliliğini belirtmişlerdir.

Katılımcılardan bir tanesi hizmetli sayısının artırılarak okullarındaki temizlik sorunun giderilebileceğini belirtirken diğer bir katılımcı da süreç içerisinde alınacak kararlar ve uygulanacak tedbirlerin okul idaresine bırakılmaması gerektiğini, merkeziyetçi ve daha kapsamlı denetim sisteminin uygulaması gerektiğini ifade etmiştir.

Tablo 16. Görüşme Yapılan Öğretmenlerin Süreç İçerisinde Yaşadıkları Sorunların Çözümü İçin Neler Yapılabileceği Hakkındaki Görüşleri

Çözüm Önerileri	f	Katılımcı Kodu
Veli ve Öğrenci Eğitimleri	4	Ö5, Ö9, Ö10, Ö11
Telafi Eğitimi Düzenlenmesi	3	Ö1, Ö2, Ö8
Zorunlu Test Yapılması	2	Ö3, Ö11
Diğer Kurumlardan Destek	1	Ö6

Katılımcılardan üç tanesi "...uzaktan eğitim sürecinin bizle için verimli geçmediği, konulardan geri kaldığımız için telafi eğitimi verilmesi gerekir..." (Ö1, Ö2, Ö5) gibi ifadelerle telafi eğitimleri düzenlenmesi gerektiğini savunmuşlardır.

Beş katılımcı ise "...bulduğum bölgenin dezavantajlı bir bölge olması sebebiyle öğrencilere ve velilere il sağlık müdürlüğü gibi salgını bininci dereceden takip eden kurumlar tarafından bilgilendirici eğitimler verilmelidir..." (Ö8) gibi ifadelerde bulunarak öğrenci ve velilerin bilgilendirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

İki katılımcı öğrenci ve velilere belirli periyotlarla test yapılarak süreç içerisinde Covid-19 salgınının yayılımını önlenebileceğini belirtmiştir. Diğer bir katılımcı da kısıtlamaların tamamen kaldırılarak sürü bağışıklığı yöntemi ile sürecin devam etmesi gerektiği görüşündedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma ile katılımcı öğrencilerden alınan cevaplar ile aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- ✓ Çalışmaya katılan öğrencilerin devamsızlık düzeylerine bakıldığında "1-5 Gün arası" devamsız öğrenci sayısının en fazla olduğu, devamsızlığı olmayan öğrencilerinde ondan sonra geldiği görülmüştür.
- ✓ Salgının önlenme süreciyle ilgili genel olarak alınan tedbirleri katılımcı öğrencilerin büyük çoğunluğu "Yeterli" bulduğunu belirtirken, yarıya yakın katılımcı da "Kısmen" yeterli olduğunu belirtmiştir.
- ✓ Okul idaresi tarafından salgının önleme sürecinde alınan tedbirleri katılımcıların çoğu "Yeterli" bulurken, bazı katılımcılar "Yetersiz" olduğunu belirtmişlerdir. Kısmen yeterli bulan katılımcı olmamıştır.
- ✓ Salgın sürecinde sosyal mesafe ve maske kullanımını katılımcıların çoğu dikkat etmediklerini belirtirken bir kısım katılımcı da dikkat ettiğini belirtmiştir.
- ✓ Katılımcı öğrencilerin birçoğu okulda covid-19 hakkında bilgilendirmenin öğretmenler tarafından her gün yapıldığını belirtirken, idare her gün bilgilendirme yapıyor diyen katılımcı sayısı onu takip etmektedir. Bununla birlikte bir kısım kullanıcı ise idare bilgilendirme yapmıyor, daha az katılımcı ise idare bazen bilgilendirme yapıyor diye belirtmiştir. Öğretmenin bilgilendirmeleri bazen yaptığı veya hiç yapmadığını belirten katılımcı da bulunmaktadır.
- ✓ Sınıf için oturma düzeninde bakıldığında sıralar arasında yeterli mesafe bulunmadığını katılımcıların yarıdan fazlası dile getirmiştir. Yarıya yakını da mesafenin yeterli olduğunu belirtmiştir.

- ✓ Yüz yüze eğitim süreci başlangıcından itibaren “Ailede pozitif vaka yok” diyen katılımcı sayısı en fazla olurken, “Sınıfta pozitif vaka var” diyen katılımcı sayısı ondan sonra gelmektedir. Katılımcılardan en az alınan cevap ise “Ailede pozitif vaka var” olmakla birlikte “Sınıfta pozitif vaka yok” diyenler ondan sonra gelmektedir.
- ✓ Covid-19 salgının okuldaki yayılımının önlenmesi için alınabilecek ek tedbirlerle ilgili olarak katılımcılardan “Ceza Uygulaması” ve “Bilgilendirme ve Uyarı” cevapları en fazla gelmiştir. “Tedbirlere tam uyum” cevabını belirten katılımcıda mevcuttur.
- ✓ Bu çalışmayla katılımcı öğretmenlerden alınan cevaplar doğrultusunda aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:
- ✓ Çalışmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul idaresinin yüz yüze eğitim sürecinde covid-19 salgının önlenmesi için aldığı tedbirlerle ilgili “Yetersiz” ifadesini kullanırken, yarıya yakın katılımcı öğretmende “Yeterli” olduğunu belirtmiştir. Bir kısım katılımcı öğretmen ise “Kısmen Yeterli” bulunduğunu belirtmiştir.
- ✓ Covid vb. nedenle devamsız öğrencisi olduğunu en fazla katılımcı öğretmen belirtmiş olup bunu “Devamsızlık Yok” ve “Sürekli Devamsız” diyen katılımcı öğretmenler takip etmektedir.
- ✓ Covid-19 pozitif vakaların sınıflarında görülme sıklığı sorulan katılımcı öğretmenlerin yarısından fazlası “Pozitif Vaka Yok” cevabını verirken, “1 Öğrenci Pozitif” cevabı da yüksek oran verilmiştir. “1-5 Öğrenci Pozitif” cevabı ise bir kısım katılımcı öğretmen tarafından verilmiştir.
- ✓ Okulda görev yapan diğer personelin covid 19 salgın süreciyle ilgili gösterdikleri hassasiyet sorusuna tüm katılımcılar tarafından “Öğretmen özen gösteriyor” ve “İdare özen gösteriyor” cevapları alınmıştır. “Hizmetli Personel özen göstermiyor” cevabını veren katılımcı öğretmen sayısı da tamamına yakın olmakla birlikte, “Hizmetli Personel özen gösteriyor” diye cevap veren az sayıda katılımcı öğretmen olmuştur.

Araştırmanın sonuçlarına dayanarak, eğitim sisteminin temel yapı taşı olan okulların yüz yüze eğitime devam edebilmesi için Covid 19 salgın süreciyle ilgili açıklanan tedbirlere dikkat edilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda tedbirlere idareci, öğretmen, personel ve öğrenciler olarak harfiyen uyulması, öğrenci ve öğretmen devamsızlığının önüne geçecek, eğitim öğretimin yüz yüze ve daha kaliteli şekilde devamı sağlanabilecektir. Veli ziyaretleri gerçekleştirilerek salgın sürecinde okul idaresi tarafından alınan tedbirler anlatılarak, bu tedbirlere okul dışında da öğrencilerin dikkat etmesi konusunda velilerden yardım istenebilir. Covid 19 hastalığı dışında farklı sebeplerle devamsızlık yapan öğrencilerin aileleri ile veli görüşmeleri gerçekleştirilerek okula devamlarında düzenlilik sağlanabilir. Araştırma sonuçlarına göre okul idaresi ve öğretmenlerin maske ve mesafe gibi salgına yönelik tedbirlerin okul içinde daha etkin şekilde kullanılmasını sağlamak için her gün sözlü uyarılarda bulunarak hatırlatabilir. Konuyla ilgili dikkat çekici görsel ve afişleri okul koridorlarına asabilir, veli toplantıları düzenleyerek velileri okulda yapılan salgın tedbiri amaçlı çalışmalarla ilgili bilgilendirebilirler. Araştırma sonucuna göre bu faaliyetlere ek olarak kurallara uymayan kişiler hakkında cezalandırma işlemleri yapılabilir. Ailesinde veya sınıfında pozitif vaka olan kişilerin ev ortamında dikkat etmesi gereken hususlar üzerinde durularak hastalığın daha fazla yayılmaması için çaba sarf edilebilir. Covid 19 salgını ile mücadele konusunda yetkili merciler tarafından açıklanan en önemli tedbirlerden bir tanesi de elleri sabunlu su ile yıkamak olduğu düşünüldüğünde, öğrenci ve personel lavabolarında sabunlar sık sık kontrol edilerek eksiklik olması halinde tamamlanabilir. Araştırmadan elde bir başka sonuca göre ise sınıflardaki sosyal mesafenin yeterli düzeye ulaştırılması için farklı oturma planları ve imkanlar dâhilinde sosyal mesafeyi arttırmak amacıyla sınıflardan sıra azaltılabilir ya da arttırılarak öğrencilerin tekli oturma düzenine geçilmesi sağlanabilir. Bu araştırmanın çalışma grubu Tokat ili Şehit Adem Gövce İlkokulu ile sınırlı olup, araştırma farklı ilkokullar düzeyinde de gerçekleştirilebilir. Araştırma da kullanılan görüşme formundaki mülakat soruları süreç içerisinde karşılaşılan sorunlara ışık tutması adına güncellenerek ortaöğretim düzeyindeki okullarda da araştırma gerçekleştirilebilir. Farklı tür ve bölgelerde benzer bir araştırma yapılarak sonuçlar karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

1. Aksoğan, M. (2019). Uzaktan Eğitim Bağlamında Harmanlanmış Öğrenme. *II. Uluslararası Multidisipliner Çalışmalar Kongresi*. Malatya.
2. Baltacı, A. (2018). Nitel araştırmalarda örnekleme yöntemleri ve örnek hacmi sorunsalı üzerine kavramsal bir inceleme. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 231-274.
3. Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: nitel bir araştırma nasıl yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388.
4. Başaran, M., Doğan, E., Karaoğlu, E., & Şahin, E. (2020). Korona virüs pandemisi sürecinin getirisi olan eğitimin etkililiği üzerine bir çalışma. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 368-397.

5. Beyhan, M. A. (2008). *1811 İstanbul Veba Salgını, Etkileri ve Alınan Tedbirler*, 1. Uluslararası Türk Tıp Tarihi Kongresi/10. Ulusal Türk Tıp Tarihi Kongresi Bildiri Kitabı, 2. Cilt, 20- 24 Mayıs.
6. Bozkurt, A. (2020). Koronavirüs pandemisi sırasında ilköğretim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik imge ve agıları. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 1-23.
7. Canpolat, U., Yıldırım, Y. (2021). Ortaokul öğretmenlerinin covid-19 salgın sürecinde uzaktan eğitim deneyimlerinin incelenmesi. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 74-109.
8. Çilek, A., Uçan, A., Ermiş, M. (2021). Pandemi sürecinde sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *TURANSAM Uluslararası Bilimsel Hakemli Dergisi*, 13(49), 308-323.
9. Durgut, E., Büyüksahin, Y. (2020). Sınıf öğretmenlerinin uzaktan eğitim süreci hakkındaki görüşleri. 4. *Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumu* (s. 228-245). Online: www.sead.com.tr.
10. Erduran, A., İnce Muslu, B. (2020). Covid-19 sürecinde lise matematik öğretmen ve öğrencilerinin web tabanlı uzaktan eğitim uygulamaları hakkındaki görüşleri. *Ejer Congress* (s. 141-153). Anı.
11. Garrett, T. A. (2007). *Economic Effects of the 1918 Influenza Pandemic Implications for a Modern-day Pandemic*. Assistant Vice President and Economist Federal Reserve Bank of St. Louis.
12. Güneş, H. (2009). "Domuz Gribi Ekonomisi". *Milliyet Gazetesi*.
13. İmamoğlu, H. V., Sayimer İmamoğlu, F. (2020). Koronavirüs salgını ve uzaktan eğitim süreci hakkında öğretmen görüşleri. *Journal of Humanities and tourism research*, 10(4), 742-761.
14. Topçubaşı, T., Cebeci Topçubaşı, G. (2020). Pandemi sürecinde uzaktan eğitimde yaşanan sıkıntılar ile ilgili veli ve öğrenci görüşlerinin değerlendirilmesi. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Kongresi-4* (s. 686-695). Muğla: Congress Precedings Bildiri Özetleri Kitabı.
15. Topçubaşı, T., Cebeci Topçubaşı, G., Sezgin, G. (2020). Sınıf öğretmenlerinin pandemi sürecinde uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerinin değerlendirilmesi. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Kongresi-4* (s. 672-685). Muğla: Congress Precedings Bildiri Özetleri Kitabı.
16. Yurtbakan, E., Akyıldız, S. (2020). Sınıf öğretmenleri, ilkokul öğrencileri ve ebeveynlerin covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetleri hakkındaki görüşleri. *Turkish Studies*, 15(6), 949-977.
17. Ziegler, P. (1972). *Veba, Tarih Mecmuası*. İstanbul: Hayat Yayınları”